

PROGRAMSKI BILTEN

Jun - august 2005.

Porodice otvorile i vrat a i srca djeci bez roditelja

Projekat pomaže da se djeca iz institucija prebace u hraniteljske porodice

U srednoći petogodišnji Amel uspaničeno doziva mamu. «Brzo, pomozi mi da sakrijem cipele», moli Amel. Mama sjeda na krevet i objašnjava mu da više nije u sirotištu gdje djeca kriju stvari jedna od drugih. «Sad si u svojoj kući i stvari su ti na sigurnom», uvjerava ga.

Amel je jedno od četvero djece koja su u posljednjih šest mjeseci smještena u hraniteljske porodice, u okviru projekta «Razvoj alternativnih formi brige nad djecom bez roditeljskog staranja u BiH». Uz podršku Misije USAID-a u BiH, ovu inicijativu implementira Save the Children UK.

Svi se slažu u tome da porodično okruženje pruža najbolje mogućnosti za puni emotivni, fizički i intelektualni razvoj djeteta. Bez obzira na to koliko je dobra instituci-

ja u koje je dijete smješteno, ona ipak ne može zamjeniti porodicu. Djeca koja odrastaju u institucijama češće zaostaju u razvoju, slabije uče i bivaju lošije pripremljena za vanjski svijet. Institucije ne pomažu djeci da postanu privržena jednoj, za njih značajnoj odrasloj osobi, što inače razvija sposobnost sticanja povjerenja u druge ljude.

Na sreću, Amel je pronašao svoj dom u hraniteljskoj porodici koja mu pruža sigurnost i nježnost. Majka Fatima Jusić, 48, kaže da se Amel ne odvaja od njenog muža Esefa, 56, (na slici sa Amelom). «Kad otac sjedi, Amel mu je ili u krilu ili mu se naslanja na ruku», kaže Fatima. Ne osvrće se na zadirkivanje socijalnih radnika, koji kažu da je ljubomorna. «Kad se probudi usred noći, dođe meni da ga zagrimi», ponosno će mama Fatima.

Predsjednik Vrhovnog suda Federacije Amir Jaganjac zadovoljan je što je broj zaostalih slučajeva na njegovom sudu sa 12.000 smanjen na 3.000

Revidirani zakon ubrzava pravdu

Zavod za penzionalno osiguranje nedavno je odbio molbu jedne 68-godišnje penzionerke iz Federacije BiH (FBiH) da joj se odobre penzione beneficije. Uobičajeni put bi bio da njen slučaj ode na Vrhovni sud, gdje bi čekao duže od pet godina da bude pokrenuta sudska procedura.

No, zbog izmjena Zakona o administrativnim sporovima, njena žalba na odluku zavoda podnesena je kantonalmom sudu, gdje će biti u proceduri prije kraja ove godine. Prije revizije zakona, nije bilo neuobičajeno da sudske slučajevi nadžive one koji su ih podnijeli sudu!

USAID-ov inovativni Projekt reformi upravnih zakona i procedura ALPS

pomogao je da se izvrše ove promjene zakona, tako da se upravni slučajevi efikasnije rješavaju. Kao i u svim ostalim zemljama, upravni sporovi u Federaciji – od žalbi za razrez poreza do odluka o privilegijama vezanim za zdravstvenu zaštitu – tiču se velikog broja građana i povećavaju ukupni broj krivičnih i građanskih parница. Radi se o području upravnog prava u kojem obični građani osjeće na vlastitoj koži da li je država posvećena vladavini prava.

USAID-ov ALPS tim radio je na odredbama Zakona o upravnim sporovima koji će skratiti vrijeme rješavanja spora, te doprinijeti smanjenju broja slučajeva koji trenutno čekaju na Vrhovnom sudu, gdje su upućeni.

KONKURENTNOST

Studenti udahnuli novi život u dizajn namještaja

Tokom petodnevne radionice «Made in BiH» koju je sponzorirao USAID-ov program razvoja konkurentnosti klastera (CCA) studenti industrijskog dizajna imali su jedinstvenu priliku da predstave javnosti svoje kreacije. Izložba je održana u fabrici namještaja Nord iz Tešnja, a svrha joj je uspostavljanje direktnе veze između proizvođača namještaja i studenata dizajna kako bi se promovirao moderni dizajn bh. proizvoda od drveta. Radeći direktno u fabrici, studenti su imali priliku da iz prve ruke uče o

Studentica industrijskog dizajna radi na svojim modelima

mogućnostima koje pruža proizvodnja.

BiH ima dugu tradiciju proizvodnje namještaja koja se oslanja na visokokvalitetnu sirovinu. Ideje mladih ljudi moderniziraju dizajn, što će pomoci promociji kvaliteta domaćih proizvoda od drveta i povećati izvoz.

VIJESTI UKRATKO VIJESTI UKRATKO VIJESTI UKRATKO

♦ o ko 30 učesnika pohađalo je obuku o istrazi prije suđenja koju je održao Program razvoja pravosudnog sektora (JSDP). Trening je napravljen tako da pomogne timovima odbrane u slučajevima ratnih zločina, za koje se očekuje da će biti vođeni na lokalnim sudovima.

♦ U saradnji sa Međunarodnom konfederacijom slobodnih sindikata

(ICFTU) i Solidarity Centra, USAID-ov Program unapređenja okruženja pogodnog za investitore i kreditore (FILE) organizirao je dva edukativna seminara o stečaju za bh. sindikate. Više od 40 predstavnika različitih sindikalnih organizacija okupilo se kako bi naučili nešto novo o pitanjima vezanim za stečaj koja pogadaju interesu radnika. Moderatori su istakli razloge zbog

kojih se pokreće stečajna procedura, naglašavajući prava i obaveze radnika, kao i prednosti koje stečaj donosi.

♦ Na Sarajevo Graduate School of Business, koju je osnovao USAID, održan je kurs o upravljanju vremenom. Predstavnici pet lokalnih kompanija pohađali su kurs, a na kraju su novostaćena znanja primijenili u izradi studije slučaja.

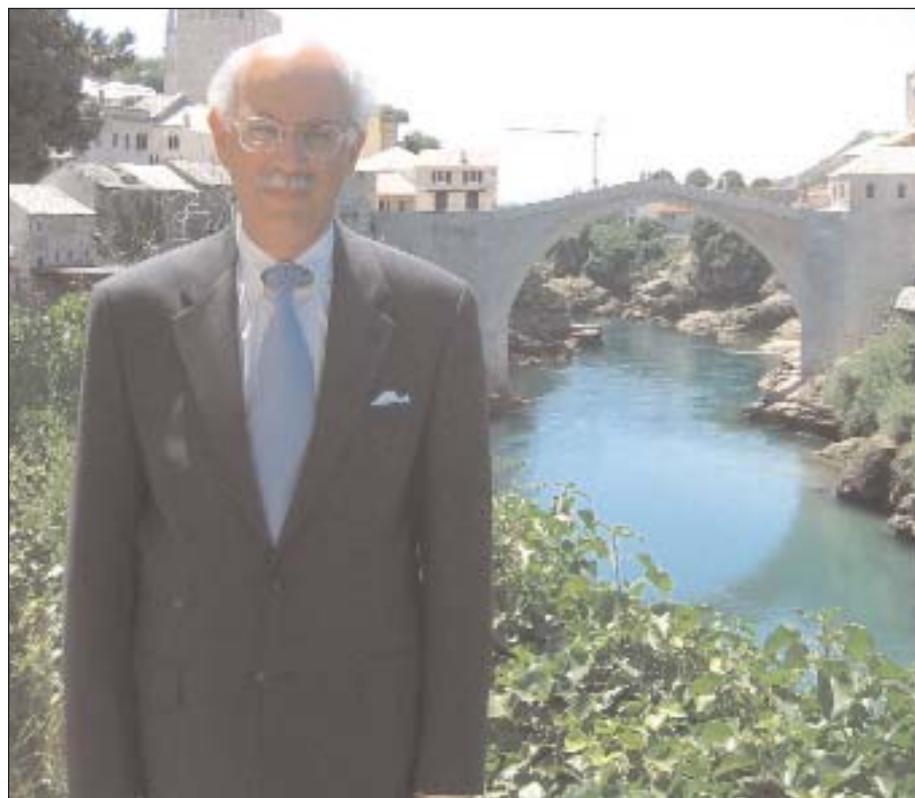
ADMINISTRATOR USAID-A POSJETIO BIH

Andrew Natsios boravio u trodnevnoj posjeti tokom koje je obišao Sarajevo i Mostar

Misija USAID-a u BiH imala je zadovoljstvo da 15. i 16. juna ugosti administratora Andrewa

Natsiosa, koji je ranije ovdje boravio jednom, neposredno nakon rata. U pratnji je bio šef Biroa za Evropu i Aziju

Kent Hill. Administrator se susreo sa vjerskim liderima, poslovnim ljudima, gradonačelnicima, ministrima i drugim političkim zvaničnicima, liderima NVO-a i političkih stranaka, te predstavnici ma međunarodne zajednice.

Administrator Natsios ispred obnovljenog Starog mosta u Mostaru

«Američka pomoć inostranstvu ne samo da pomaže ostvarivanju ciljeva naše vanjske politike, nego odražava i duboko humanitarni osjećaj američkog naroda» – Andrew Natsios

Mediji su opsežno pratili administratorovu posjetu, prenoseći i njegovu izjavu da vlasti u BiH trebaju postati efikasnije.

«Nikada nisam video zemlju sa toliko nivoa vlasti», rekao je administrator. «Iz naše perspektive, bh. građani trebaju raditi da se to promijeni».

Administrator je također naglasio važnost prevazilaženja etničkih i vjerskih podjela kako bi se podstaklo stvaranje radnih mesta i ekonomski razvoj.

Povratak manjina

U okviru programa Podrška održivom manjinskom povratku, USAID je u aprilu distribuirao 41 mali kredit i 56 grantova izuzetno ranjivim manjinskim povratničkim porodicama.

Korisnici su sredstva upotrijebili za stvaranje prihoda, na primjer, za kupovinu krava koje će obezbijediti prodaju mlijeka.

Podrška ženama

U sklopu projekta Povezivanje poljoprivrednih tržišta sa proizvođačima (LAMP), USAID je za Udruženje poljoprivrednika iz Tešnja i Usore obezbijedio uređaj za čuvanje mlijeka. Nakon što je LAMP pomogao da se potpiše ugovor sa lokalnom mljekarom, udruženje prodaje svoje mlijeko koje članice prikupe.

Poreski sistem

USAID-ov Projekat modernizacije poreske uprave (TAMP) potpisao je Memorandum o razumijevanju kako bi se uspostavio zakonski okvir za moderni sistem poreza na nekretnine u Distriktu Brčko.

Cilj je da porez na imovinu zamjeni suvišne poreze i namete koji sprečavaju razvoj biznisa.

Za uspjeh kompanije Gljiva presudan je kvalitet

Upozlenica kompanije Gljiva ponosno pokazuje proizvod

Milan Zorić i Boran Maglov maštali su 2001. godine da pokrenu biznis – izvoz organski uzgojenih gljiva vrhunskog kvaliteta. I tako su u Čeliću osnovali kompaniju Gljiva, u kojoj je spojeno 20 godina Milanovog iskustva kreditnog službenika i dugogodišnje Boranovo iskustvo sa medicinskim i aromatičnim biljem.

Od početka su bili odlučni da budu

certificirani prerađivač gljiva, što su i postali putem švicarskog Instituta za ekologiju tržišta (IMO). Da bi zadržali certifikat, Milan i Boran moraju osigurati da su svi skupljači divljih gljiva obučeni za certificirane skupljače organski uzgojenih gljiva. Zbog insistiranja na visokom kvalitetu, već do kraja 2003. Gljiva nije mogla udovoljiti svim narudžbama koje su stizale iz Švicarske, Austrije i Italije. Zato su od

Otkriveno nekorektno reklamiranje proizvoda

TV program kojeg je inicirao USAID-ov Media projekt rezultirao je time da vlasti pokrenu akciju kako bi se zaustavilo nekorektno reklamiranje. Džepobran, TV serija o zaštiti potrošača, emitirala je priču o jednom supermarketu u BiH. Novinarska ekipa otkrila je da promotivna kampanja tog supermarketa,

nazvana «Kupiš tri, dobiješ jedan besplatno» zapravo nije tačna. Ustvari je jeftinije bilo kupiti četiri pojedinačna proizvoda. Nakon emisije, inspekcijski tim došao je u prodavnicu i pokrenuo istragu koja je primorala upravu supermarketa da prizna da se radi o «greski», te da je ispravi.

USAID-ovog Projekta povezivanja poljoprivrednih tržišta i proizvođača (LAMP) zatražili pomoći kako da povećaju kapacitete. Posebno ih je interesirala pomoć sa kapacitetima za sušenje i hlađenje.

LAMP je Gljivi dao grant koji je kompaniji krajem 2004. omogućio da proširi postrojenja i kupi prostor za sušenje i hlađenje (gljive se često suše radi lakšeg transporta i dugotrajnosti). Ova poboljšanja omogućila su da kompanija poveća prodaju sa 13 tona sušenih gljiva u 2003. na 19 tona u 2004. Kompanija planira da tokom 2005. godine proda između 25 i 30 tona. Dodatni kapaciteti prerade rezultirali su novim radnim mjestima, pa sada umjesto tri, rade četiri stalno zaposlena. Broj onih sa pola radnog vremena porastao je sa 50 na 60, dok se broj skupljača sa 300 popeo na 400.

Gljive skupljaju i Nihad Hodžić i njegova majka, koja je iz Bihaća. Oboje su dobro obučeni, vrijedni skupljači koji značajan dio porodičnog prihoda dobijaju od Gljive. Kako bi nagradila njihov predani rad, kompanija im je dala malu sušaru kako bi se smanjili troškovi transporta i kako bi sin i majka mogli poboljšati kvalitet na samom mjestu otkupa.

Sniženi troškovi za Gljivu... više novca za porodicu Hodžić... to je aranžman u kojem svi dobijaju!

Američka agencija za međunarodni razvoj - USAID

Hamdije Čemerlića 39
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina
Tel: ++387-33-702-300
Fax: ++387-33-611-973
www.usaid.ba